

TERVEYDENHUOLLON 25. ATK-PÄIVÄT
Kuopio, Hotelli Scandic 31.5 - 1.6.1999

erityisasiantuntija Anita Kokkola
Suomen Kuntaliitto

**Elektroninen kertomus -
Valtakunnallinen kertomusmäärittelytyö**

Alueellisia kokemuksia elektronisen kertomuksen käytöstä

SUOMEN KUNTALIITTO
Sairaalapalvelut

ELEKTRONINEN SAIRAUS- JATERVEYSKERTOMUS

Hankkeessa pyritään määrittämään tietosisältö atk-kertomuksen ytimelle. Nämä määrittäykset luovat yhtenäisen pohjan eri toimittajien kirjuriohjelmistojen toteutukselle ja jatkossa edesauttavat myös valtakunnallisen yhtenäisen atk-kertomuksen toteuttamisen.

Ensimmäisessä vaiheessa projekti rajataan manuaalisen kertomuksen tiivistelmän ja hoitotapa-episodin tallennustietojen rakenteelliseen strukturointiin ja sopiminen. Työ käsittelee sekä perusterveydenhuollon että erikoissairaanhoidon kertomukset. Projektin toisessa vaiheessa työ laajennetaan käsittämään myös erikoislomakkeiden tietosisällöt, kuten esimerkiksi diabetes-lomakkeet ja erilaiset todistukset.

Perinteinen kertomuksen rakenne on todettu hyväksi, joten sitä ei ole tarve radikaalisti muuttaa, mutta sitä voidaan käsitellä uudella tavalla. Esimerkiksi eri erikoisaloilla voidaan toteuttaa uuden tyyppisiä näkemyksiä ja päänäkemyksiä voidaan tarkastella erikoisaloittain tai sairauskohtaisesti.

Hoidon aikana potilaasta kertyy runsaasti hoitoa tukevaa hallinnollista tietoa sekä myös tutkimus- ja hoitotietoa, jolla ei ole meritystä jatkohoidossa tai seuraavissa hoitotapa-episodissa. On tarpeetonta tallettaa kertomukseen sellaista tietoa, jolla ei ole myöhemmää käyttöarvoa. Tällainen tieto vain hankaloittaa olennaisen tiedon löytymistä ja tuottaa lisää arkistointikuormitusta. Projektissa luodaan ohjeita ns kertomustiedon seulomiselle, eli olennaisen tiedon poimimiseen tietomassasta.

Työssä ei oteta kantaa, millä tai miten tieto tuotetaan, eikä tavoitteena ole hoidon valtakunnallinen normittaminen, joskin pyrkimys on edistää laatuajattelun toteutusta. Työssä rajaudutaan tietosisällön strukturointiin. Näin tuetaan yhteensopivuutta, kun samaa tietoa käytetään eri järjestelmissä.

KÄSITTEET JA LUOKITUKSET

Kertomusjärjestelmän tietojen integrointi osana saumatonta palveluketjua ja alueellista palvelutoimintaa vaativat yhtenäisiä määrittäyksiä ja yhteisiä sopimuksia. Myös tietojen ymmärtäminen samalla tavalla edellyttää yhteistä ymmärrystä käytössä olevista käsitteistä. Projektissa luodaan katselmus käytössä oleviin suosituksiin ja käsitteisiin.

ELEKTRONISET LOMAKKEET

Projektissa selvitetään mahdollisuuksia ja tapoja elektroninen lomakepankin toteutukselle. Tämä mahdollistaisi keskitetyn elektronisten lomakkeiden tuottamisen. Näin säästetään työtä ja saavutetaan valtakunnallisesti yhtenäiset lomakkeet.

Siirrettäessä elektronisia lomakkeita yksiköstä toiseen, on hyödyllistä, että tieto saadaan siirrettyä sovelluksesta toiseen ilman välitallennuksia. Projektissa tehdään lomakkeille kenttämäärittäykset, joissa pyritään huomioimaan mm. HL7 taulumäärittelyt. Näin lomakkeiden käsittelyssä päästään yhtenäiseen strukturiin.

CEN-STANDARDOINTI

Projektissa tehdään lyhyt yhteenveto Eurooppalaiseen CEN-standardointityössä tehtävään elektronisen kertomuksen määrittelytyöhön. Erityisesti tässä paneudutaan sen terminologiamäärittelyyn selvittämällä sen vastaavuudet, puutteet ja poikkeamat kansalliseen työhömmme nähden.

ORGANISAATIOIDEN NIMEÄMINEN

Tiedonsiirto eri toimintayksiköiden välillä on kasvanut merkittävästi. Yksiköt välittävät toisilleen mm. lähetteitä, tutkimuspyyntöjä, tilauksia ja laskuja elektronisessa muodossa. Toimintayksiköiden yksilöiminen on ollut tähän tarkoitukseen riittämätöntä ja esimerkiksi toimipaikkarekisteri tai LY-tunnus ei ole tähän tarkoitukseen riittävän tarkkoja. Kasvaneen tiedonsiirtotarpeen vuoksi onkin eri toimipaikoissa alettu laatia paikallisia yksikkökoodeja. Tästä taas aiheutuu kirjavia koodauskäytäntöjä, jotka eivät ole yleisesti tiedossa ja joiden asennointi eri tietojärjestelmiin on vaikeaa. Projektissa luodaan peelissännöt yksiköiden nimeämiseksi ja pyritään luomaan niistä valtakunnallinen käytäntö.

TEKNINEN INFRASTRUKTUURI

Projektissa tehdään tietotekniikka- ja ohjelmistokartoitus. Näin pyritään mahdollistamaan, että eri yksiköt ovat tietoisia mm. toisten tekemistä hankkeista ja selvityksistä. Kartoituksen avulla on myös nähtävissä trendit, mitkä tekniset ja toteutukselliset ratkaisut ovat yleistymässä ja mitkä taas väistymässä.

ARKISTOINTI

Arkistointimäärittelyt, kuten rekisteriselostukset, tietoturvasuunnitelmat ja arkistovälineiden määrittelyt ovat usein puutteellisia. Projektin yhteydessä laaditaan arkiston muodostuksen toiminnallinen ohjeisto. Siinä käsitellään arkiston roolia ja asemaa potilasasiakirjojen tuottamisessa, selvitetään termistöjä, lainsäädännön vaatimuksia ja arkistoinnin mahdollisuuksia tukea operatiivista toimintaa.

Määrittelytyön toiminnallinen tavoite: yhtenäinen rakenne siirtoa ja arkistointia varten siirryttäessä atk-pohjaisiin järjestelmiin. Tämä luo pohjaa alueelliselle saumattomalle hoidolle.

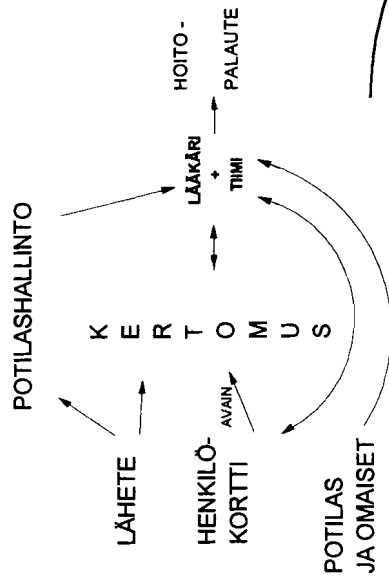
ALUEELLISET HANKKEET

Projektissa luodaan katsaus meneillään oleviin kansallisiin kertomusta sivuaviin hankkeisiin. Valtakunnallisessa Satakunnan makropilottihankkeessa tehdään myös merkittävää testausta uusien elektronista kertomusta edesauttavien tekniikoiden käyttöönotolle. Projektissa testataan mm. henkilökortin käyttöä käyttäjien tunnistamiseksi ja asiakkaan suostumuksen antamiseksi. Makropilotissa myös pyritään uudistamaan lainsäädäntöä niin, että laki mahdollistaa joustavan elektronisen kertomuksen toteuttamisen.

PROJEKTIN TOTEUTUS

Suomen Kuntaliiton asiantuntijat laativat tietomäärittelyt, joita käsitellään terveydenhuollon laitosten, STM:n, Stakesin sekä VTT Tietotekniikkayksikön asiantuntijoista koostuvassa työryhmässä. Lopuksi pidetään asiantuntijaseminaari, johon kootaan asiantuntijoita arvioimaan työtä. Työn tulokset kootaan raportiksi.

(((

TERVEYSKERTOMUS

ASIAKKAAN JA OMAISTEN HENKILÖ- JA YHTEYSTIEDOT

RISKIT

HOITOTIEDE
• LÄÄKÄRI
• LÄÄKÄRI
• LÄÄKÄRI
• LÄÄKÄRI
• LÄÄKÄRI

HOITOTIEDE

TUTKIMUKSET

PERUSTURVA JA SOSIAALITIEDOT

TERVEYDENHOIDON
• LÄÄKÄRI
• LÄÄKÄRI
• LÄÄKÄRI
• LÄÄKÄRI
• LÄÄKÄRI

TERVEYSTUTKIMUKSET

DEKORATIIVINEN
• KÄSI
• KÄSI
• KÄSI
• KÄSI
• KÄSI

HOITOTIEDE
• LÄÄKÄRI
• LÄÄKÄRI
• LÄÄKÄRI
• LÄÄKÄRI
• LÄÄKÄRI

DIAGNOOSIT
JA ONGELMATIEDOT

RISKIT

LEIKKAUKSET
JA
TOIMENPITEET

PERUSTURVA JA
SOS.TIETO

TUTKIMUKSET

SAIRAUSSOMAT
LAUSUNNOT

HOIDOT

TERVEYSTIEDOT

LÄÄKITYS

HOITOTIEDE
• LÄÄKÄRI
• LÄÄKÄRI
• LÄÄKÄRI
• LÄÄKÄRI
• LÄÄKÄRI

ASIAKKAAN / POTILAN HENKILÖ- JA YHTEYSTIEDOT

TERVEYSKERTOMUS

(((

TIETO- MÄÄRITTELY

TERVEYSKERTOMUS

TERVEYSKERTOMUS

TERVEYSKERTOMUS

TERVEYSKERTOMUS

TERVEYSKERTOMUS

TERVEYSKERTOMUS

TERVEYSKERTOMUS

TERVEYSKERTOMUS

TERVEYSKERTOMUS

TERVEYSKERTOMUS